

Sammanhängande vägledningstjänster som en gemensam insats

Raimo Vuorinen,
Forskare och projektledare för livslång vägledning,
Jyväskylä universitet

NVL seminariet: Samordning och samarbete för en livslång vägledning
Marienhamn 27 mars 2018

Livslång vägledning?

- *en kontinuerlig process som låter medborgarna, oavsett ålder och under hela livscykeln, bestämma sina färdigheter, sin kompetens och sina intressen, besluta om utbildning och sysselsättning och själva planera sitt liv genom inläring, på arbetsplatsen och i andra sammanhang där man kan tillägna sig och/eller använda färdigheterna och kompetensen.*
- *Vägledning omfattar – gruppvis eller individuellt – information, rådgivning, kompetensgenomgångar, stöd, samt undervisning i beslutsfattande och yrkesplanering*

– Europeiska unionens råd 2004

Färdigheter i karriärplanering

- Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som ger medborgare i alla åldrar och utvecklingsstadier möjlighet att hantera sina livsvägar när det gäller utbildning och arbete

Livslång vägledning och offentlig politik

- Livslång vägledning är en sektorsövergripande aktivitet som bidrar till en mängd olika politiska mål.
- Den omfattar insatser som hjälper en individ att hantera sin utveckling i livet, lärandet och arbetet.
- Även om vägledningsinsatser har primärt fokus på individen, har de även positiva effekter för organisationer, kommuner och regioner, länder och Europeiska unionen som helhet

Behovet av livslångt vägledning

- Behovet av livslångt vägledning har sedan länge uppmärksamrats av både medborgarna och de styrande, både individuellt och kollektivt
- Att kunna erbjuda livslång vägledning är ett allmänintresse som omfattar politik för utbildning, arbetsmarknad och social delaktighet på nationell och europeisk nivå
- Individer och gemenskaper/grupper i samhället har skiftande förmåga att hitta information om möjligheter inom lärande och arbete, att tolka informationen, att fatta meningsfulla beslut i olika skeden av livet och att genomföra dem.
- Livslång vägledning spelar en central roll ur ett sociopolitiskt perspektiv.

Politiskt och administrativt ansvar för livslång vägledning

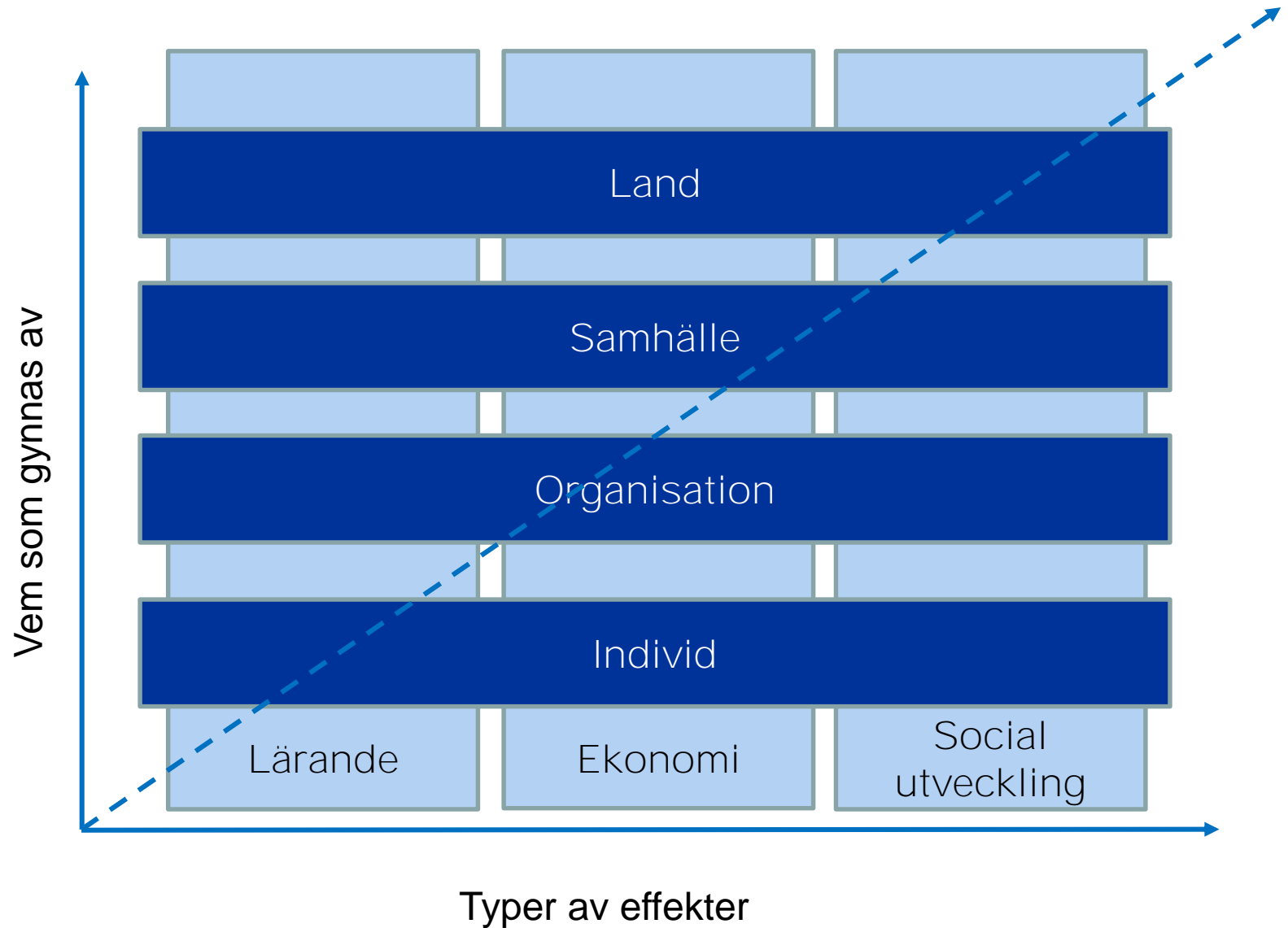
- Det politiska och administrativa ansvaret för livslång vägledning delas av flera departement på nationell och regional nivå.
- Departement som normalt är berörda är de med ansvar för utbildning och kompetens, högre utbildning och forskning, yrkesutbildning, arbetsmarknad, ungdomsfrågor och sociala frågor.

Effekterna av livlångs vägledning

(ELGPN 2015, Hooley 2014, Borbely-Pecze 2011, Nykänen ym. 2007)

Sektor, t.ex. skolor,
yrkesutbildning,
arbetslösa personer

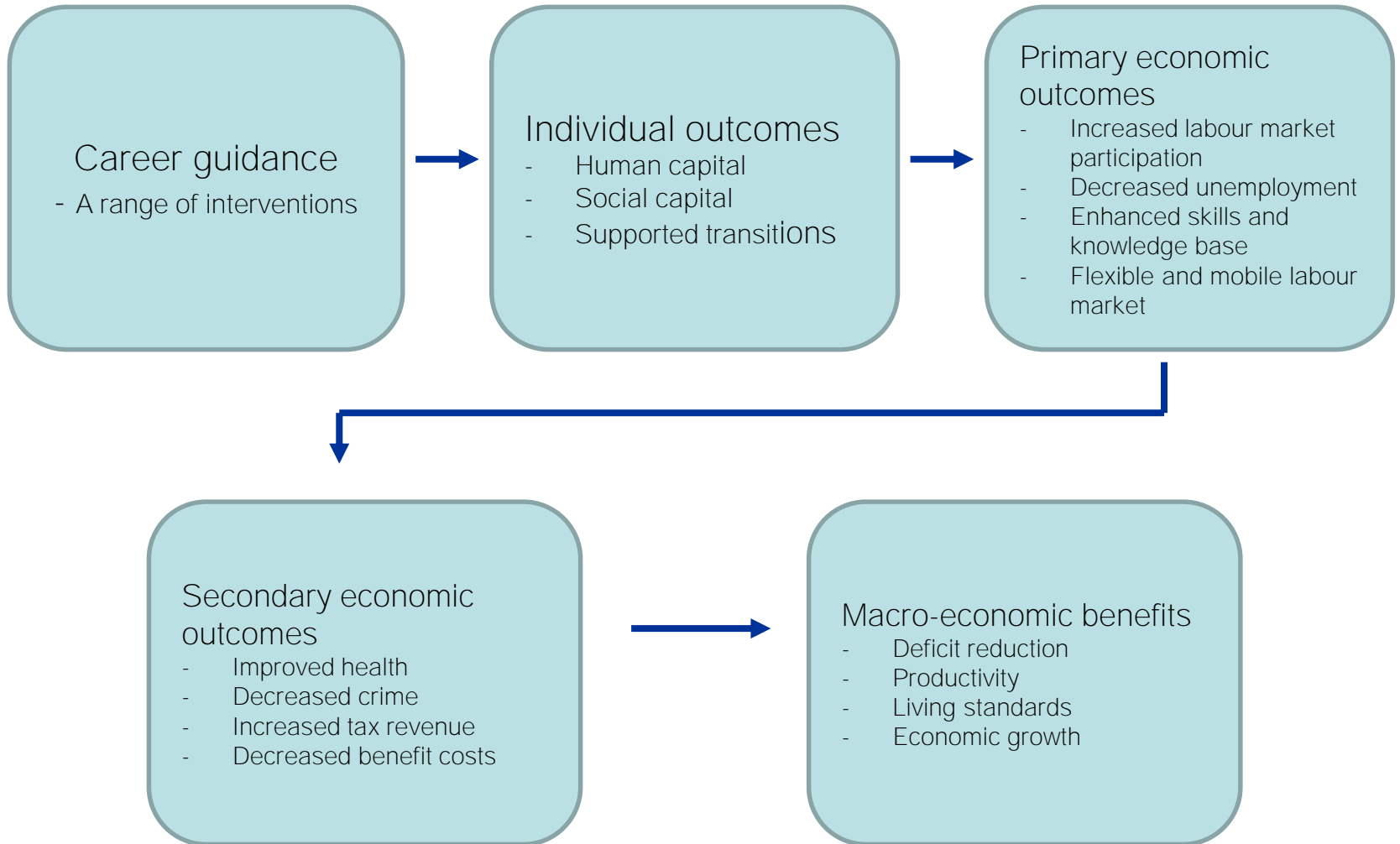
ELGPN 2014:

Nyckeleffekter som forskningen observerat	Politiska nyckelfrågor som man arbetar med
<p>Karriärvägledning i skolor bidrar till att öka elevernas engagemang och framgång i skolan genom att klargöra olika ämnens betydelse för framtida möjligheter och stödja övergångar från skolan genom att tillhandahålla information och färdigheter som lägger grunden för gott beslutsfattande, vilket hjälper eleverna att skapa framgångsrika liv och karriärer.</p>	<p>Engagemang och deltagande i skolan</p> <p>Lärandemål</p> <p>Lyckade övergångar till vidareutbildning och arbete, förhindra arbetslöshet</p>

Economic benefits (Hooley 2017)

Strategisk ledning: samarbete och samordning

- Med strategisk ledning avses hur utvecklingen av politik och system för livslång vägledning hanteras nationellt, regionalt och lokalt.
- Det avser särskilt system för samarbete och samordning som inkluderar alla relevanta aktörer inom utveckling av politik och system.

Variablerna i samarbete or samordning

- Politiskt och administrativt ansvar (departement),
- Kunskapsspridning mellan departement, centraliserat kontra decentraliserat ansvar (region, kommun, institution),
- Deltagande av berörda aktörer,
- Politiska ramar, som personalutveckling, livslångt lärande och anställningsbarhet, som flera departement ansvarar för.

Varför är det viktigt?

- System för samordning och samarbete stödjer den livslånga aspekten och dimensionen i vägledningspolitiken och medborgarnas tillgång till tjänster och produkter.
- De hjälper medborgarna att se en tydlig kontinuitet i tjänsterna och att enkelt kunna identifiera vad som erbjuds för just deras åldersgrupp och för personer med samma sociala, ekonomiska och geografiska villkor.
- Samordning och samarbete kring kunskaper, metoder och verktyg bidrar till en högre kvalitet av tjänster och bland yrkesutövare.

Varför är det viktigt? (2)

- Bristen på samordning bidrar till att medborgarna upplever att det saknas helhet och kontinuitet i vägledningstjänsterna, både när de rör sig inom och mellan utbildnings- och arbetsmarknadssektorerna. De upplever att det sker ett dubbelarbete, samtidigt som knapphändiga eller inga försök görs för att samordna vägledningen.
- Samordning och samarbete är särskilt viktigt ur medborgarnas perspektiv, där lösningar för individanpassad livslång vägledning kräver samordnade insatser från olika håll. Detta är särskilt tydligt när det gäller arbetslöshet eller avhopp från skolan.

Varför är det viktigt? (3)

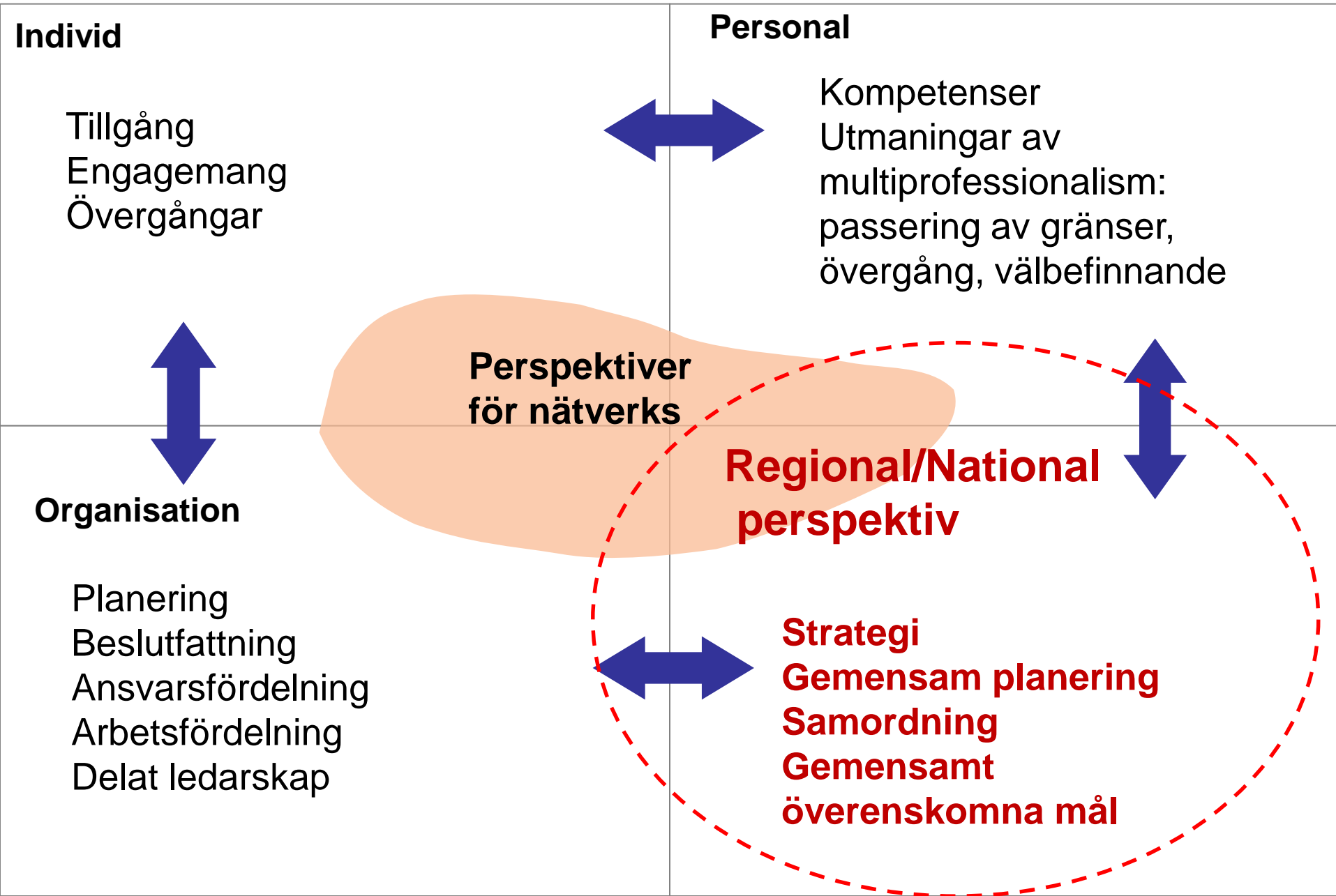
- Sett ur ett politiskt och användarperspektiv bidrar sektorsövergripande samordning och samarbete till att förhindra politisk fragmentering och dubblering av insatser samt att främja effektiva investeringar i tjänster och produkter för livslång vägledning.
- Samordning och samarbete kan även bidra till att säkerställa att livslång vägledning prioriteras vid utformningen av ett lands politik för utbildning, arbetsmarknad och social delaktighet samt i nationella strategier och program för personalutveckling.

Strategisk ledning?

Olika perspektiver för samarbete och samordning (Nykänen ym.2007; Tenhula 2007)

Multiprofessionellt & tvärsektoral samarbete

(Nykänen, Karjalainen, Pöyliö, Vuorinen 2007)

	Samarbete inom en administrativ sektor	Tvårssektoral samarbete
Multiprofessionellt samarbete inom en organisation	T.ex. Studiehandedare oc speciallärare	T.ex. Studiehandedare, hälsavård, curator
Tvårssektoral och multiprofessionellt samarbete mellan olika organisationer	T.ex. Studiehandedarna i grundskolan och gymnasiet	T.ex. Studiehandedare, TE-tjänster, hälsovård, ungdomsarbete

Nationella råd/forum

- Många medlemsländer har etablerat nationella råd eller forum för livslång vägledning och/eller gemensamma administrativa enheter/kommittéer för att säkerställa samarbete och samordning kring livslång vägledning, både ur ett politiskt och ett administrativt perspektiv.

Nyckelfrågor

- Skillnad mellan
  - Kommunikation
    - Utbyte av information, utforska möjligheter till samarbete
  - Samarbete
    - Mellan partner, inom befintliga strukturer, beslutsbefogenheter och mandat behålls av varje partner
  - Samordning
    - Kräver en samordnande struktur med operativa mandat och finansiering (kontrakt eller juridiskt mandat)

Roller och funktioner i forum (Cedefop 2008)

- dialog: en plattform där aktörer och intressenter möts för att diskutera och utbyta information och synpunkter, främst för att skapa gemensam förståelse och frivillig samordning av verksamheten
- samråd: ett organ som inrättats främst för att fungera som ett reaktivt åsikt för regeringens initiativ och politik; , t.ex. Ungdomsgaranti
- politisk utveckling: ett proaktivt forum för att främja begreppet livslång vägledning genom konkreta politiska förslag och initiativ;
- systemutveckling: en plats för att utveckla konkreta, praktiskt inriktade frågor inom ramen för livslång vägledning (kvalitetssäkringsramar eller utbildningsåtgärder).

Nyckelfrågor (2)

- Potentiella fördelar med top-down-strategier
  - Finansieringsbas
  - Direktlänk till policy
- Potentiella fördelar med bottom-up-metoder
  - Kan vara mer hållbar
  - Mer självständighet i handlingar
  - Kan ge större ägande och motiverat deltagande

Nyckelfrågor (3)

- IKT kan vara en integrerande faktor i policyutvecklingen kring livslång vägledning.
- IKT-användning kan även omfatta nationella portaler som kopplar samman det arbete med livslång vägledning som flera ministerier utför och ansvarar för.
- Användningen av IKT inom livslång vägledning kräver en omvärdering av institutionella ramar och yrkeskompetenser samt ett nytt sätt att tänka, som bygger på samordning och samarbete för att effektivt kunna utnyttja begränsade resurser.

Samarbetsnivåer och samordning?

Vilket skulle vara relevant och
genomförbart i Åland?

Juridisk enhet?

- Etablering genom en reglering
- Fördelar:
  - Relativt hög grad av kontinuitet och stabilitet
- Begränsningar
  - Det potentiella arbetsupplägget beror på det ansvar och den finansiering som ges

Regeringsiniterad arbetsgrupp

- En arbetsgrupp eller annan grupp
  - Mål: Att lösa specifika uppgifter eller förbereda fler permanenta lösningar
- Fördelar:
  - Någon legitimitet med relevanta ministerier
  - Tillgång till resurser för att utföra detta arbete
- Begränsningar
  - På grund av närhet till regeringen - förhindrad från självständighet

Frivillig förening

- Kan bestå av medlemmar kring specifika intressenter
- Fördelar
  - Oberoende från regeringen
  - Fri att ge oberoende åsikter
  - Oberoende initiativ
- Begränsningar
  - Legitimitet och effektivitet beror på dess framgång för att locka viktiga intressenter i vägledning
  - Det måste höja sin egen finansiering från ett antal källor

Ett projekt

- Ett projekt enligt nationella eller transnationella program
- Fördelar
  - Möjlighet att testa olika modeller för samordning och samarbete
  - Möjlighet att genomföra genomförbarhetsstudier
- Begränsningar
  - Tillfälliga lösningar
  - Behov av mer formella strukturer

Regionala forum

- Regionala stödmekanismer som inrättats för att förbereda eller samordna regionalt genomförande av livslångt vägledande politik
  - T.ex. Regionala forum i Finland och i Danmark
- Regionala forum i länder med decentraliserad regering där regionerna har autonomi när det gäller vägledning, jämförbar med nationella forum
  - Regionala forum i Skottland
- Förbättrad dialog med regeringen
- Utgöra en kontaktpunkt för professionella vägledningssaker
- Förbättra en kanal för regional och internationell kommunikation i vägledning

Medlemskap

- Ministerier med ansvar och befogenheter över vägledningstjänster och viktiga intressenter, t.ex.
  - arbetsgivare och fackföreningar,
  - utbildningsinstitutioner,
  - olika organisationer inom utbildning (skolskolans organisationer, vuxenutbildningsorganisationer),
  - arbetsförmedlingar,
  - användarrepresentanter (föräldrars organisationer, studentkårer)
  - nationella konsumentorganisationer,
  - vägledarföreningar,
  - representanter för universitet / högskolor som har ansvarar för vägledarutbildning,
  - representanter för lokala myndigheter,
- Experter och forskare

Finansiering

- Vad behövs:
  - Finansiering
  - Sekreterarstöd
  - Infrastruktur (bostäder, möbler, etc.)
  - Medlemmens tid

- Alternativ för resurser:
  - Statliga arbetsgrupper
  - Medlemskapsbasis med avgifter
  - Arbete baserat på bidrag
  - Projektfinansiering för specifika uppgifter
  - Intäktsgenererande verksamhet - potentiella parallella tävlingar med andra i den nationella vägledningssamhället
  - Arbeta inom EU-program (särskilt på regional nivå)

Ytterliga frågor

- Ledarskap och daglig samordning
  - Ordföranden är ofta från departementet eller nationella byråer
  - arbetsgrupper
  - Sekretariat
- Beslutprocesser
  - Dialog
  - Samråd
- Kommunikationskanaler
  - Generalförsamling, aktivitetsrapporter, nyhetsbrev, webbplatser, arbetsutrymmen på nätet, artiklar i tidskrifter, karriärmässor,

Key elements of leadership in guidance networks

Nykänen, S. (2010) Towards leadership and management in guidance and counselling networks in Finland
<https://ktl.jyu.fi/julkaisut/julkaisuluettelo/julkaisut/2011/d096>

Main category	Sub-categories forming the main categories
Managing structures	Area of collaboration Network, setting up the network Operational prerequisites, creating preconditions
Managing processes	Strategic planning, development Collaboration Creating knowledge and communication Monitoring and evaluation
Personnel management	Manager's activities Staff activities Skills, learning and training
Special client service questions from a management viewpoint	Client service from a management perspective Ensuring service availability

Möjligheterna i Åland?

Vilka åtgärder i framtiden?

- En tvärsektoral nationell representativ struktur som stöder utveckling av vägledningspolitik och system inom och mellan sektorerna?
- Samarbete mellan regionala forum i Finland med stöd för peer learning och erfarenhetsbyte, bland annat genom tematiska konferenser och tematiska kluster?

ELGPN Products <http://elgpn.eu/publications>

ELGPN Toolbox:

- LLG Policy Development, European Resource Kit for Policy Makers
- Glossary
- Evidence Guide
- Career Management Skills
- Quality and Evidence
- Guidelines for Policies and Systems Development for LLG

ELGPN Progress reports 2008-15

Concept Notes

Research Paper

Policy Briefings

Tack!

Mer information:

Raimo Vuorinen, forskare
Forskningsinstitutet för utbildning
Jyväskylä universitet
PL 35
40014 Jyväskylä universitet
tel. +358-50-3611909
Fax +358-14-617418

email: raimo.vuorinen@jyu.fi

Skype: vuorai

LinkedIn: <https://fi.linkedin.com/in/raimovuorinen>

